

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Br. Dokumenta: 21.22.1-2016-08

**IZVEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA MINISTARSTVA
EKONOMSKOG RAZVOJA ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31
DECEMBROM 2016**

Priština, jun 2017

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinesemo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj upravi. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Ministarstva Ekonomskog Razvoja, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyqi, koji je nadgledao reviziju

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije izvršene od strane Faruk Rrahmani (upravnik ekipe) i Fatlinda Podvorica i Albesa Ramosaj (članovi ekipe), pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Emine Fazliu.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	6
2 Upravljanje.....	10
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	14
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	22
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR ...	23
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	26
Dodatak IV: Komentari BO o nalazima u revizorskom izveštaju.....	29
Dodatak V: Pismo potvrđivanja	31

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Ekonomskog Razvoja za 2016 godinu – koja određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2016 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije¹, od datuma 25.10.2016.

Naša revizija se fokusira na (detaljno je prikazano u Dodatku 1):

Nivo rada obavljenog od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2016 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Ministarstva Ekonomskog Razvoja.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje

Godišnji finansijski izveštaji *predstavljaju objektivnan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima

Za opširnije vidite odeljak 1.1 ovog izveštaja.

Dodatak II, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Zahvalimo Ministra i njegovo osoblje na saradnji tokom revizorskog procesa.

¹ Pojam "Spoljni Plan Revizije" je zamena pojma "Memorandum Planiranja Revizije"

Glavni zaključci i preporuke

<p>Proces pripreme GFI je dobro upravljan. S tim što je identifikovano nekoliko ne materijalnih grešaka tokom predstavljanja.</p>		<p>Ministar treba da se osigura da će proces pripreme GFI-a za 2017 godinu uključiti formalan i efektivan menadžerski pregled te da će se izjava o GFI-a potpisati samo nakon preduzimanja svih potrebnih akcija (vidite pitanje 1).</p>
<p>Prošlogodišnje preporuke se ne adresiraju onako kako se zahteva za razvoj i poboljšanje organizacije</p>		<p>Ministar treba da primeni rigorozan proces kako bi osigurao da se proces samo-ocenjivanja i preporuke iz prethodne godine sprovode na aktivan način gde se napreci izveštavaju na mesečnoj osnovi (vidite pitanje 2).</p>
<p>Aranžmani upravljanja koji se tiču davanja odgovornosti, upravljanja rizikom i menadžerskog izveštavanja su slabi. Aktivnost unutrašnje revizije ne podržava dovoljno funkciju sistema unutrašnje kontrole</p>		<p>Ministar treba da osigura da su aranžmani upravljanja pregledani na kritički način kako bi se obezbedilo da su izvršene adekvatne izmene u poboljšanju aranžmana davanja odgovornosti i menadžerskog izveštavanja zarad povećanja operativne efektivnosti podržane od strane efektivnije JUR-e (vidite pitanja 3 i 4).</p>
<p>Planiranje i izvršenje budžeta, kod kapitalnih projekata je bio veliki izazov i ove godine. Njihovo upravljanje je bilo refleksija kašnjenja i neefikasnog menadžiranja nabavke tako što je izgubio i podršku pozajmljivanja od svetske banke</p>		<p>Ministar treba da primeni detaljnu procenu upravljanja kapitalnih projekata i nabavke kao i ostalih zabrinjavajućih područja koja su naglašena u ovom izveštaju kako bi se identifikovali razlozi za pojavu slabosti kao i akcije koje su potrebne t'za njihovo adresiranje (vidite pitanje 5).</p>
<p>Iako su unutrašnje kontrole u nekim područjima efektivne - istaknuti nedostaci su identifikovani i u upravljanju imovina</p>		<p>Ministar treba da primeni detaljnu procenu nabavke i ostalih zabrinjavajućih područja koja su naglašena u ovom izveštaju kako bi se identifikovali razlozi za pojavu slabosti kao i akcije koje su potrebne t'za njihovo adresiranje (vidite pitanje 10).</p>

Odgovor Ministra

Ministar je uzeo u obzir i složio se sa najvećim delom detaljnih nalaza i zaključaka revizije zaključaka revizije. Komentare za one sa kojima se nisu složili ili sa kojima su se delimično složili možete naći u dodatku IV.

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI-a. Mi takođe uzimamo u obzir izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usklađenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje

Revidirali smo GFI Ministarstva Ekonomskog Razvoja za godinu završno sa 31 Decembrom 2016, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2016, predstavljaju pravilan i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva gotovog novca), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Osnova za Mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Generalni Sekretar Ministarstva Ekonomskog Razvoja je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Ministar je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja Ministarstva.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja.

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, ona individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja

---

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da MER izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve Zakona br. 03/L-048, za upravljanje javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 01/2013 i Finansijskim Pravilom br.02/2013;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahtevi postupka Finansijskog Menadžiranja i Kontrola (FMK);
- Tromesečni izveštaji obuhvatajući i deveto mesečne izveštaje na vreme;
- Izveštaji napredka za kapitalne projekte vrednosti iznad 10,000€;
- Izveštaji za neplaćene račune;
- Nacrt plan i završni plan nabavke; i
- Izveštaji potpisanih ugovora nabavke.

Svi zahtevi za izveštavanje kako u kontekstu GFI tako i spoljnog izveštavanja su ispunjeni i imali su dobar kvalitet i nemamo pitanja koja treba podići.

U GFI su potrebne neke ispravke za koje smo dali predloge za poboljšanje. Posle naših predloga, MER je ispravio GFI, ali i nakon što je ispravka GFI sadržala neke nepravilne greške koje smo otkrili u sledećem:

- *Član 13 - Beleška 6, Kapitalne investicije* - Budžetiranje i rashodi za projekat "Identifikacija neželjenih efekata rudarskih aktivnosti u zajednici" u iznosu od 49,000 € bio je budžetiran i pogrešno određen kategorijom kapitalnih investicija (Kod nematerijalne imovine). Po prirodi ova aktivnost spada u istraživanje (studija). Prema međunarodnim računovodstvenim standardima br.38² za nedodirljive imovine - troškovi istraživanja, studija ili traženja se ne poznaju kao nedodirljiva imovina već se trebaju klasifikovati kao operativni troškovi; i
- *U članu 19 - ne-kapitalna imovina* - neto vrijednost imovine ispod 1,000 eura bila je potcijenjena za 17,027 €. Nekapitalne imovine rijavljene su u iznosu od 54,000 €, dok je njihova vrijednost u registru imovine bila 71,027 €. Isto tako, konačni saldo 2015 nije ispravno prebačen u GFI 2016 u koloni 2015. godine.

---

² Međunarodni računovodstveni standard br. 38: "Svi troškovi studiranja / istraživanja bi trebali biti klasifikovani kao operativni troškovi i ne bi trebali biti kapitalizovani, jer je nemoguće navesti da li će buduće ekonomske koristi biti dostupne. Studije su u početnoj fazi identifikacije minerala, što određuje mogućnosti investiranja".

S obzirom na gore navedeno, Deklaracija glavnog administrativnog službenika i službenika za finansije povodom podneska PFV Ministarstvu finansija može se smatrati tačnim u svim materijalnim aspektima.

1.3 Preporuke

Za navedeno pitanje kod usklađenosti zahtevima za GFI i ostalih zahteva za izveštavanje dajemo sledeću preporuku:

Preporuka 1 Ministar treba da obezbedi da se budžetiranje i klasifikacija projekata dobro analiziraju i da pripadaju odgovarajućoj kategoriji kako bi se izbegla loša klasifikacija. Nadalje, ministar treba da obezbedi tačno izveštavanje o ne-kapitalnim imovinama ispod 1,000€.

2 Upravljanje

Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni MER kako bo na uspešan način upravljao izazovima sa kojima se suočava za obezbeđivanje pružanja boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključna alatka u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje da menadžmentu pokušava da razvije postojeće procese i kontrole. Na sličan način i kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od strane MER obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Vrlo je važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije podržani relevantnim dokazima.

Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava pregled:

- oblasti aranžmana upravljanja u kojima su potrebna važna poboljšanja i tamo gde mi verujemo da naše preporuke mogu generisati pozitivna poboljšanja, uključujući i pregled sistema Unutrašnje Revizije; i
- oblasti finansijskog upravljanja i kontrole koje su identifikovane preko našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti sa ključnim sistemima prihoda i troškova (ove oblasti su razmatrane u 3 poglavlju ovog izveštaja).

Opšti zaključak o upravljanju

U vezi sa dobrim upravljanjem cenimo napredak realizovan od strane MER u izradi liste rizika koji je urađen kao početni dokument. Postoji određeni broj slabosti upravljanja MER, posebno u vezi sa odgovornošću, upravljanjem rizikom kao i o kvalitetu menadžerskog izveštavanja. Iako je broj slabosti upravljanja i dalje postoje u okviru MER, posebno u odnosu na završetak sprovođenje preporuka iz prethodne godine, nedostatak plana upravljanja rizikom, kao i nizak utjecaj interne revizije u povećanju efikasnosti unutrašnje kontrole.

2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije za GFI-a za 2016 godinu, rezultirao je sa 10 glavnih preporuka. Od kojih su četiri (4) primenjene u potpunosti, tri (3) su u postupku i tri (3) nije primenjeno. Za detaljniji opis preporuka i načina na koji su one primenjene, pogledajte Dodatak III.

Pitanje 2 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine - Prioritet visok

Nalaz MER je primenio uslove za izradu akcionog plana u vremenskom okviru, međutim, to nije podržano monitoringom za punu implementaciju preporuka Generalnog Revizora. MER je postigla ograničeni napredak u adresiranju preporuka, pošto određeni broj preporuka još uvijek nisu potpuno adresirane. Neadresirane preporuke odnose se na oblasti kao što su: sistem unutrašnje revizije, nizak nivo izvršenja budžeta i nadoknada za plate i dnevnice iz kategorije robe i usluga.

Rizik Kašnjenja potrebnih poboljšanja u operativnim procesima mogu uticati na kontinuirano neefikasnosti koja rezultira:

- Neefikasan rad interne revizije kao važna veza u internoj kontroli;
- Nizak nivo izvršenja budžeta u kapitalnim investicijama; i
- Održavanje broja zaposlenih van liste plata.

Preporuka 2 Ministar treba da osigura da se akcioni plan razmotri analizom uzroka neuspješnih preporuka i utvrđivanja novog roka za njihovo rešavanje. Početni fokus treba da budu područja od velikog značaja i sprovođenje ovog plana treba kontinuirano pratiti.

2.2 Upitnik samo-ocenjivanja komponenata FUK-e

Ministarstvo Finansija je izradilo jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Mi smo za sve preduzete revizije testirali kvalitet upitnika samo-ocenjivanja.

Mi smo rezimirali naše nalaze za MER ispod i rezime našeg rada u svim revizijama će biti konsolidovan u našem godišnjem izvještaju revizije. Ovo nije namijenjeno da komentira kvalitet celokupnog upitnika o samoocenjivanju, ali će odražavati situaciju za brojna ključna pitanja koja podržavaju napore MF-a da povećaju efikasnost procesa i razvoj sistema GFM u cjelini.

Kao deo naše revizije, razmotrili smo ključna pitanja upitnika o samoocjenjivanju u vezi sa pet komponenti. Za ispitivana pitanja ustanovili smo:

- MER je pokazao napredak u popunjavanju upitnika o samoocjenjivanju u odnosu na prethodnu godinu, iako upravljanje rizikom još uvek nije sprovedeno u skladu sa postavljenim zahtjevima;
- Smatra se da su strateški procesi raspoređeni. MER nije izradila opštu strategiju, ali bilo je nekih sektorskih strategija sa jasnim strateškim ciljevima. Postojao je i proces praćenja postignutog nivoa ispunjavanja strateških ciljeva, putem kvartalnih izvještaja;
- Razmere između plana nabavki i budžeta i izrade adekvatnih izvještaja redovno se smatraju kako je utvrđeno od strane MER-a; i
- Unutrašnja revizija nije istakla gore navedena pitanja. Štaviše, u toku je akcija koju je preduzeo MER za rješavanje pitanja koja su identifikovana samoocjenjivanjem prethodne godine.

Pitanje 3 – Nepotpuna primena zahteva za upravljanje rizika – Srednji Prioritet

Nalaz	Upitnik za samo-ocenjivanje koji je izvršio MER je potvrdio da su zahtevani sistemi upravljanja rizikom bili u početnoj fazi. Cenimo napredak, jer je MER prvi put sastavio listu rizika. Međutim, primetili smo da potrebne mere za izradu plana upravljanja ovim rizicima kao i konkretne aktivnosti u njihovom upravljanju nisu preduzete.
Rizik	Nedostatak efektivnog upravljanja rizicima utiče na kvalitet i ispunjavanje ciljeva, s obzirom na to da se rizici ne rešavaju blagovremeno. To je zato što proaktivni postupci koji su potrebni da se spriječi ili izbjegne uticaj takvih pitanja neće se odvijati na planiran i sistematičan način.
Preporuka 3	Ministar treba da obezbedi izradu plana upravljanja rizicima na osnovu identifikovanih rizika i da redovno izveštava o sprovođenju zahteva u ovoj oblasti praćenjem upravljanja rizikom na kontinuiran način.

2.3 Sistem unutrašnje revizije

Sistem Unutrašnje Revizije je ključni deo interne kontrole. Mi uzimamo u obzir obim rada interne revizije i aktivnosti Komiteta Revizije (KR). Pored toga, razmatramo akcije koje je preduzelo viši menadžment kao rezultat rada koji su obavili unutrašnja revizija i KR. Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) posluje sa dva člana osoblja – direktor JUR-a i jednog revizora.

JUR u Godišnjem planu revizije za 2016. godinu planirao je pet (5) redovnih revizija, jedan (1) na zahtev i jedan (1) o implementaciji preporuka. Plan je izrađen na osnovu procene rizika i prioriteta.

Pitanje 4 - Nedostatci u sistemu unutrašnje revizije - Visoki prioritet

Nalaz	<p>Postoji nekoliko pitanja koja se odnose na sistem interne revizije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • JUR nije ispunila godišnji plan revizije; • Jedan od izvještaja (Revizija ljudskih resursa) je osporio subjekt revizije; • Revidirane jedinice nakon izveštaja nisu izradile akcione planove za sprovođenje preporuka; i • Izveštavanje u centralnoj jedinici za usklađivanje nije izvršeno u svakom kvartalu. <p>JUR je 2016. godine delovala u kontroverzi unutrašnjih protivreči unutar samog JUR-a, uključujući KR i menadžment. KR na sastancima održanim tokom godine nije bila zadovoljna kvalitetom rada JUR-a i pružala kontinuirane preporuke za poboljšanje. Sa druge strane, lider IAU izrazio je zabrinutost zbog prepreka u procesu revizije. Svi ovi elementi uticali su na rad JUR-a da bude neefikasan.</p>
Rizik	<p>Slabosti rizika slabe efektivne performanse JUR i povećavaju rizik da su kontrole neefikasne u sprečavanju nedostataka u operativnim aktivnostima MER-a. Ovo može dovesti do kontinuirane neefikasne prakse i ponavljanja istih nedostataka.</p>
Preporuka 4	<p>Ministar treba da analizira uzroke nedelotvornog rada JUR-a i da preduzme radnje koje eliminišu prepreke između relevantnih učesnika, čime je funkcija JUR-a postala veoma važna komponenta unutrašnje kontrole.</p>

3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

Uvod

Naš rad o Finansijskom Upravljanju i Kontroli (FUK) izvan oblasti Upravljanja koje su naglašene u drugom poglavlju, odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova. Kao posledica toga mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudske resurse, imovinu i obaveza.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

MER ima kontrolu u odnosu na svoje zakonske obaveze. Finansijsko upravljanje i kontrola dokazali su dobar proces pregleda i sigurnosti u implementaciji zakonodavstva i drugih procesa kontrole.

U 2016. godini iskoristio je 90% finalnog budžeta, skoro isti kao i prethodne godine. Generalno, MER je imao dobre budžetske rezultate, izuzev kapitalnih investicija.

Ipak, određeni broj područja potrošnje zahteva dodatno poboljšanje. Ključne oblasti u kojima su potrebna dodatna poboljšanja su: efikasnije upravljanje procesima nabavke, praćenje subvencija i kapitalnih transfera javnih preduzeća, uključujući Trepča, i klasifikacija budžeta i imovine u odgovarajućim kategorijama.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili prikupljene prihoda, izvore budžetskih fondova, kao i trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 2. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ³	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Izvori Fondova:	31,485,094	32,275,883	29,011,107	23,609,109	26,518,897
Grant Vlade -Budžet	27,490,094	28,215,883	28,166,408	22,097,977	26,015,230
Finansiranje od zajma	3,995,000	4,060,000	844,699	1,473,723	0
Spoljne donacije	0	0	0	37,409	503,667

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom povećan za 790,789€. Do porasta jelo došlo nakon provere budžeta odlukama Vlade.

³ Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

U 2016 godini, MER je potrošio 29,011,107€, ili 90% budžeta. Dole su navedena objašnjenja za aktuelni položaj budžeta svake kategorije.

Tabela 3. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Rreziku	Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:		31,485,094	32,275,883	29,011,107	23,609,109	26,518,897
	Plate i Dnevnice	1,081,345	1,110,351	1,073,641	947,753	875,000
	Roba i Usluge	3,763,669	3,106,559	3,036,043	3,728,096	3,115,134
	Komunalije	46,210	33,994	22,341	43,144	42,593
	Subvencije i Transferi	9,433,870	10,802,649	10,802,604	9,831,120	14,984,691
	Kapitalne Investicije	17,160,000	17,222,330	14,076,478	9,058,996	7,501,479

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Odlukom Vlade kategorija plata i dnevnica povećana je za 29,006€. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja plata i dnevnica za 125,888€. Ovo je rezultat povećanja broja zaposlenih za 16 radnih mjesta sa Odlukom Vlade br. 06/39 od 22.07.2015 godine o integraciji civilne zaštite u severnom delu Mitrovice. Takođe, primena radnog iskustva imala je manji uticaj;
- Uz pregled budžeta, kategorija roba i usluga je smanjena za 896,129 €, tada je budžet Vlade povećan za 239,019€. Budžet ove kategorije ostvaren je sa 98%;
- Odlukom Vlade, budžet za kategoriju komunalnih usluga je smanjen za 12,206€. Troškovi su se odnosili na pokrivanje opštinskih usluga za Aerodrom Đakovica i nekoliko drugih trafostanica. Međutim, iznos od 11,653 € ostao je neiskorišćen;
- Uz pregled budžeta, kategorija subvencija povećana je za 439,533€, a kasnije odlukom Vlade povećana je za 929,246€. Izvršenje budžeta u ovoj kategoriji bilo je 100%; i
- Prilikom pregleda kapitalnih investicija došlo je do povećanja budžeta od 87,274€, dok je nakon razmatranja sa vladinim odlukama budžet smanjen za 24,944€. Prošlo je oko 82% budžeta IK, što predstavlja nezadovoljavajući nivo. Što se tiče raspodeljenih sredstava za JP, potrošili su oko 98%, a nivoi izdataka MER-a su bili prilično niski.

Pitanje 5 - Ostvarenje budžeta za kapitalne investicije - Visoki Prioritet

Nalaz Pronalaženje realizacije budžeta za kapitalne projekte ove godine takođe je izazov za MER. Budžetski projekat u iznosu od 3,167,000€ (obnova pet zgrada) potrošen je samo 223,191€ ili 7%. Ovaj projekat je uticao na procenat kapitalnih investicija na ukupnom nivou kao nizak. Nabavka za ovaj projekat trajala je 15 meseci do potpisivanja ugovora (jul 2015 - oktobar 2016).

Prvobitno je planirano da ovaj projekat bude finansiran od strane zaduživanja Svetske banke. Za upravljanje projektom odlučeno je poštovati pravila nabavke koja potiču iz Zakona o javnim nabavkama, kao i pravila nabavke Svjetske banke. Procesom su pratile mnoge žalbe od operatera i neslaganja između Svetske banke, MER i ORN-a. Na kraju, kao rezultat ovih neslaganja, Svetska banka je objavila slabe nabavke i odbila je da finansira ovaj projekat. Nakon toga, odlučeno je da će ugovor zaključen u 2016. godini biti finansiran iz budžeta Vlade Kosova, dok će druge faze biti finansirane po ugovoru o zajmu.

Rizik Nedostatak pravovremenog definisanja pravila nabavke za implementaciju dovela je do situacije u kojoj bi se finansiranje projekta od strane svjetske banke ugrozilo i neuspjeh realizovanja ovog dijela projekta. Nedostatak važnih kapitalnih projekata uticalo je na nizak nivo izvršenja budžeta i neefikasnu upotrebu resursa javnog sektora.

Preporuka 5 Ministar treba da obezbedi da se napravi procena prepreka na koje se susreće u implementaciji ovog projekta, kao i da se izvuku lekcije kako se takva praksa ne ponovi. U slučaju finansiranja iz pozajmljivanja ili drugih oblika

---

3.1.1 Plate i dnevnice

Plate i Dnevnice se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema. Ključne kontrole potvrđuju tačnost i celovitost isplata MER.

Odobreni broj zaposlenih u MER-u iznosio je 173, a stvarni broj zaposlenih na kraju godine iznosio je 161 zaposleni. Pregledali smo platni spisak, kao i upoređivanje podataka predstavljenih od strane Trezora, ISUFK -a i njihove prezentacije u GFI-u.

Pitanje 6 - Zapošljeni van platnog spiska - Visoki Prioritet

Nalaz Uredbom br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kabineta premijera i ministara određen je broj odbornika koji mogu angažirati svakog ministra i zamenika ministra. Prema budžetskom zakonu 2016, Kabinet ministara je planirao 18 radnika. U tekućoj godini u Kabinetu ministara zaposleno je 22 lica, od kojih je 17 plaćeno sa platnog spiska, dok je iz kategorije roba i usluga plaćeno pet (5) redovno plaćenih službenika.

MER je prevazišalo broj osoblja koji je dozvoljen za kabineta ministra za četiri (4) mjesta. Isplata službenika koji imaju redovne radne odnose iz kategorije roba i usluga krši član 11 Zakona o budžetu 05/L-071 i član 33 Pravilnika o trezoru 01/2013, koji navodi da se svi zaposleni plaćaju od Platni spisak.

Rizik Prevazilaženje broja zaposlenih iz budžetskog broja i njihovo plaćanje iz kategorije robe i usluga utiče na budžet iz ove kategorije koji se troši u druge neplanirane svrhe. Ovo rizikuje ispunjavanje planiranih ciljeva sa planiranim budžetom.

Preporuka 6 Ministar treba da obezbedi da se poštuje pravni okvir u pogledu broja zaposlenih koji se odobrava po budžetu, a svi zvaničnici koji imaju redovne ugovore treba platiti sa platnog spiska.

3.1.2 Robe i usluge, kao i komunalije

Budžet za robu i usluge u 2016. godini potrošen je oko 98%. Najveći rashodi iz ove kategorije odnose se na plaćanja savetniku za transakcije za elektranu „Kosova C“, odbranu u arbitražnim sudovima i druge operativne troškove. Na osnovu naših testova otkrili smo sljedeće pitanje.

Pitanje 7 - Isplate za članke koji nisu bili deo ugovora - Srednji Prioritet

- Nalaz** Iz testiranja isplate "Kancelarijski Nameštaj" u iznosu od 3,129€, primetili smo da neke stavke u iznosu od 710€ koje su primljene i plaćene nisu uključene u ugovor. Račun je primljen i sertifikovan uprkos nepravilnostima u ovom procesu.
- Rizik** Prijem i plaćanje roba koji nisu u skladu sa ugovorom povećava rizik da kontrole stavljene kako bi se spriječile ove nedostatke nisu djelotvorne, što rezultira u niskoj vrijednosti za potrošeni novac.
- Preporuka 7** Ministar treba da obezbedi da kontrole u postupku izvršenja plaćanja budu efikasne i da spreče bilo kakve nepravilnosti pre nego što se izvrši isplata. Kontinuirano praćenje efikasnosti utvrđenih kontrola može takođe obezbediti JUR.

3.1.3 Subvencije i transferi

Budžet za subvencije i transfere je 10,802,649€. Sva sredstva u ovoj kategoriji su potrošena. Od njih 10,766,704€ su dati za Javni Entitet, a vrednost od 35,900€ za ne-javne subjekte. Subvencije za javne subjekte dodeljuju se na osnovu pribavljanja i odluke Vlade, dok za ne-javne subjekte odlukom ministra i nema propis koji definira kriterije za njihovo odobravanje.

Pitanje 8 - Isplata subvencija nije u skladu sa sporazumem - Srednji Prioritet

- Nalaz** Uplatu subvencije u iznosu od 20,000€ u korist Regionalne Kompanije za Otpadke "Uniteti" u Mitrovici (severni deo) za drugo tromesečje iako je budžetirana i potrošena sa pot programa "Voda i Otpad" nije sprovedeno u skladu sa Sporazumom o nadzoru i kontroli između MER i JP "Uniteti".
- Član 5 tačka 1.1 Sporazuma navodi da će isplata subvencije biti izvršena nakon što je zahtev JP bio opravdan i primljen od Jedinice politiku i nadzor javnih preduzeća (JPNJP) u MER. Plaćanje je izvršeno bez saglasnosti JPNJP u okviru MER.

Rizik	Ignorisanje odobrenja JPNJP, koji je uspostavljen u tu svrhu, povećava rizik od nepravilnog plaćanja i može uticati na loše upravljanje budžetskim sredstvima.
Preporuka 8	Ministar treba da obezbedi da bilo koja isplata subvencije dobije prethodnu saglasnost JPNJP-a i da je u potpunosti u skladu sa potpisanim ugovorom o nadzoru

3.1.4 Kapitalne Investicije

Budžet za kapitalne investicije (transfer) iznosio je 17,222,330€. Od toga je potrošeno 14,076,478€ ili 82%. Najveći rashodi iz ove kategorije se uglavnom odnose na kapitalne transfere za JP i Trepču.

Pitanje 9 – Kriterijumi postavljeni u dosijeu tendera - Srednji Prioritet

Nalaz	U obaveštenju o ugovoru "Identifikacija neželjenih efekata rudarskih aktivnosti u zajednici", kao kriterijum za ekonomske i finansijske kapacitete, bili su potrebni prihodi od tri godine (2012-2014), ali nije tražena prošla 2015 godina. Član 68 i Zakon o javnim nabavkama (ZJN) navodi da se zahtevi za ekonomsku situaciju trebaju upućivati na maksimum u posljednje tri godine.
Risk	Postavljanje kriterijuma u suprotnosti zakona I njihova jasna ne specifikacija za ispunjavanja kriterijuma povećavaju rizik od nagrađivanja operatora koji ne ispunjavaju kriterijume.
Preporuka 9	Ministar treba da preko rukovodioca nabavke obezbedi da su postavljeni kriterijumi u potpunoj saglasnosti sa ZJN i da jasno odrede dokaze koji mogu ispuniti postavljene kriterijume.

3.2 Imovine

3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Prema računovodstvenom registru ISFUK-a, neto vrijednost kapitalne imovine iznosila je 11,873,388€, dok je vrijednost ne-kapitalnih imovina bila 71,027€.

Testirali smo imovinu koja potiče od kapitalnih investicija tokom 2016. godine, kao i regularnost evidentiranja raspoloživih sredstava. Takođe smo uradili fizičko ispitivanje kako bismo potvrdili postojanje imovine.

Naša revizija upravljanja imovinom identifikovala su sledeća pitanja:

Pitanje 10 - Nedostatci u upravljanju i izveštavanju imovina - Srednji Prioritet

Nalaz Sistem e-imovine nije izračunao obezvređenje nekapitalne imovine i MED nije preduzeo neophodne radnje kako bi zahtevao da se taj problem vremenom izbegava. Službenik imovine izračunao obezvređenje na Excelu gde bi se mogle izvesti greške. Kao posledica toga, u GFI neto vrednost imovine ispod 1,000€ bila je potcenjena za 17,027€. Prijavljena je ne-kapitalna imovina u iznosu od 54,000€, a prema registru imovine smo primetili da je njihova vrednost bila 71,027€.

Tokom tekuće godine za laboratoriju geološke službe nabavljena je oprema u iznosu od 583,985€. Potvrdili smo da skoro polovina kupljene imovine još nije funkcionalna i upakovana je u odsustvu adekvatnih uslova i prostora.

Rizik Dokazi izvan sistema e-imovine mogu generisati netačne informacije i povećati rizik od potraživanja koja su potcijenjena ili precjenjena, a prezentacija njihove vrijednosti u GFI možda nije tačna. Sa druge strane, čuvanje imovine koja je kupljena van funkcije, pored njihove neupotrebe, povećava rizik da istekne i garantni period, pa se zbog toga ne smeju izbjeći eventualne pauze bez dodatnih troškova tokom garantnog perioda.

Preporuka 10 Ministar treba da obezbedi da upravljanje registarima bude u skladu sa opštim pravilima o upravljanju imovinom, odnosno da obezbedi funkcionisanje sistema e-imovine. Takođe, ministar bi trebao preduzeti mere za stvaranje uslova za pokretanje opreme za geološku laboratoriju.

3.3 Obaveze

Izveštaj neizmirenih obaveza prema snabdevačima je na kraju 2016 godine bio u iznosu od 64,000€, dok je krajem 2015. bio 130,000€. Dakle, došlo je do smanjenja obaveza za 50% u odnosu na prethodnu godinu. Preostale obaveze nastale su zbog nedostatka sredstava i odloženog prijema faktura. Obaveze izveštavanja su završene blagovremeno i sadržale su kompletne informacije.

Preporuke

Nemamo preporuka u ovoj oblasti.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na Albanskom jeziku.

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.1 ovog izveštaja.

Dok je ključni rezultat našeg rada mišljenje revizije, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada sa posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Ministar treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opširniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili pitanja koja su identifikovana tokom pred-revizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli, i gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i ne rezultirati materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva i supstancijalne testove kao i pridružene aranžmane upravljanja, samo do one mere do koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao da predstavljaju jednu sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se istiche i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
2.3 Prošlogodišnje preporuke	Ministar treba da osigura da stalno podržava odgovorna lica da odrede plan delovanja u cilju sprovođenja preporuka GR prema vremenskim rokovima određenim prema planu.		Od 10 datih preporuka četiri njih je primenjeno u potpunosti dok su ostale ili u postupku ili nisu primenjene.	
2.4 Kontrolna lista samo-ocenjivanja FUK	Ministar treba da inicira izradu sveobuhvatne strategije MER-a praćenu finansijskim iznosom koji može da utiče na postizanje ciljanih objekta. Takođe, treba preduzeti delovanja za adresiranje oblasti sa identifikovanim slabostima na kontrolnoj listi samo-ocenjivanja.			Nisu preduzete mere.
2.5.1 Upravljanje rizika	Ministar treba da osigura da registri rizika sastavljaju i koriste od strane menadžment kao sredstva koja testiraju efikasnost sistema finansijskog upravljanje i kontrole u podršci njihovih objekta.	Da		
2.5.1 Sistem unutrašnje revizije	Ministar treba da analizira razlog pripremanje na vreme i na kvalitetan način godišnji plan i ne obavljanje revizije od strane JUR -a kao i preduzima mere za funkcionalizaciji JUR-a kao značajan deo unutrašnje kontrole.			Nisu preduzete mere.

3.3 Planiranje i ostvarenje budžeta	Ministar treba da obezbedi da su analizirani razlozi za ne ostvarivanje budžeta za kapitalne investicije i kapitalne transfere JP na sistematski način u toku godine i da preduzme mere u saradnji sa JP da eliminiše slabosti bilo u fazi planiranja ili izvršenje budžeta.		Kapitalni projekat za električnu efijencu realizovan je samo 7% dok su ostali projekti dobro relizovani.	
3.3 Planiranje i ostvarenje budžeta	Ministar treba da obezbedi da planiranje i klasifikacija određenih projekata se vrši imajući u vidu usvojeni računovodstveni plan od strane Ministarstvo finansija.		Bilo je studija koja je klasifikovana kao kapitalni projekat iako kao imovina nije registrovana.	
3.5 Troškovi ne putem nabavke	Ministar mora da poveća nivo kontrola o upravljanju potrošnje za mobilnu telefoniju radi njihove racionalizacije. Ako je potrebno za prekoračenje treba sagledati mogućnost prethodnog odobrenje ili u suprotnom da se razmotri mogućnost skidanje od plate.	Da		
3.5.1 Nadoknade (plate i dnevnice)	Ministar treba da osigura da su u saradnja sa Ministarstvom finansija su stavili na platnom spisku sve zaposlene službenike koji imaju redovan radni odnos imajući u vidu broj odobren zakonom.			Nisu preduzete mere.

3.5.2 Subvencije i transferi	Ministar treba da obezbedi da u saradnji sa Ministarstvom finansija razmotrili mogućnost o transferisanju budžeta za pokrivanje troškova električne energije za socijalne slučajeve i porodice palih boraca u MRSZ. Šeme za socijalne slučajeve su aktivnost MRSZ i odgovornost za upravljanje ovim spiskovima pripada ovom ministarstvu. U nastavku, transfer sredstava vrši se u skladu sa vremenskim rokovima predviđenim sporazumom.	Da		
3.6.1 Kapitalne i ne-kapitalne imovine	Ministar treba da obezbedi da imovinski registar odražava samo imovinu koja ispunjavanja kriterijume za njenu registraciju. Dalje, upotreba vozila van radnog vremena je bilo samo nakon prethodnog odobravanje od strane samog Ministar. Takođe evidencije u vezi upotrebe vozila treba održavati svaki korisnik kao bi se izbegla njihova upotreba za ne-službenu potrebe.	Da		

Dodatak IV: Komentari BO o nalazima u revizorskom izveštaju

Nalazi/Pitanja	Slazemo se da/ne	Komentari BO u slučaju neslaganja	Gledište NKR
Pitanje 2 Sprovođenje preporuka iz prethodne godine	Delimično	MER je uspjela da adresira one preporuke koje se tiču poboljšanja izvršenja budžeta, povećanja vrednosti za novac; smanjenje troškova u kategoriji roba i troškova, povećanja kapitalnih investicija, smanjenje troškova u kategoriji subvencija i imovinskog spiska MER.	U komentaru Ministarstva se ne osporava nalaz ali se samo daju objašnjenja u vezi sa napretkom što smo mi i ustanovili u pitanju 2 i kod dodatka III, gde smo razjasnili za svaku preporuku iz prethodne godine da li su sprovedene ili ne. Stoga naša preporuka ostaje ne promenjena.
Pitanje 5 - Nisko izvršenje budžeta za kapitalne investicije	Delimično	Ovaj projekat je projekat šireg obima te su u njemu ukršteni i drugi faktori van MER, kao što je Svetska Banka. MER je preduzeto niz akcija zarad potpunog izvršenja novčane mase koja je predviđena za 2016 godinu, međutim zbog procedura i prigovora koji su nastali u procesu tenderisanja došlo je do odgode projekat i do njegovog ne ostvarenja u skladu sa zakonom koji je ratifikovan u Skupštini.	U komentaru Ministarstva se ne osporava nalaz ali se samo daju nama poznata objašnjenja koje smo i prikazali na nacrtu izveštaja. Pošto nije priložen neki dodatni argument, naša preporuka ostaje ne promenjena.

Pitanje 8 – Isplata subvencije nije u skladu sa sporazumom.	Delimično	Isplata je u skladu sa budžetskom podelom i Zakonom o Budžetu za 2016 godinu, i nalazi se u kategoriji i programu za vode i otpada na kojem učestvuju sva Javna Preduzeća koja se bave ovim pojavama. Nedostatak dopisa iz JPNJP nije imala uticaja na zakonitost isplate i kao takva se i može tretirati kao tehnički efekat a nikako kao nalaz "Nalaz visokog prioriteta" kao što je definisan na izveštaju revizije GFI za 2016 godinu.	U komentaru Ministarstva se ne osporava nalaz ali se samo daju nama poznata objašnjenja koje smo i prikazali na nacrtu izveštaja. Takođe, na nacrtu izveštaja se ovaj nalaz tretira kao nalaz srednjeg prioriteta a ne kao nalaz visokog prioriteta kako se ističe od strane MER. Pošto nije priložen neki dodatni argument, naša preporuka ostaje ne promenjena.
Pitanje 9 – Kriterijumi koji su postavljeni na tenderskom dosijeu	Ne	Nalaz revizora ne stoji, jer se na tenderskom dosijeu koji je pomenut kod pitanja 9 nalazio izveštaj finansijskih izveštaja za 2014 godinu. U prilogu imate dokaze koje preciziraju ovaj zaključak.	Unutar ovog nalaza su tretirana dva pitanja, za ovaj komentar koji je dat od strane MER priložen nam je dokaz i mi smo izvršili promenu a preostali deo nalaza sa kojim se MER složilo ostao je ne promenjen.

Dodatak V: Pismo potvrđivanja

PISMO POTVRĐIVANJA

O usklađenosti sa nalazima Generalnog Revizora za 2016 godinu i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije

Mesto i datum: 22.06.2017

Poštovani,

Preko ovog pisma potvrđujemo, da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Godišnjih Finansijskih Izveštaja za Ministarstvo Ekonomskog Razvoja, za 2016 godinu (u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i da nemam nikakav komentar o sadržini Izveštaja; i da
- ću u roku od 30 dana od dana prijema Završnog Izveštaja dostaviti jedan akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove kao i osoblje koje će biti odgovorno za njihovo sprovođenje.

Predsednik:

Nazmi Zenelaj

REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO Qeveria e Kosovës - Vlada e Kosovës / Government of Kosovo Ministria e Zhvillimit Ekonomik - Ministarstvo Ekonomskog Razvoja Ministry of Economic Development			
Mirësi Org. Org. Unit	02	Mirësi Post. Post. No.	1210
Mirësi Shprehje No. shprehje No. pages	10	Data Datum Date	22.06.17
PRISHTINE			

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government
Ministria e Zhvillimit Ekonomik - Ministarstvo Ekonomskog Razvoja,
Ministry of Economic Development

Për: z. Valbon Bytyqi,
Ndihmës Auditor i Përgjithshëm - Zyra Kombëtare e Auditimit,

znj. Emine Fazliu,
Udhëheqëse e Departamentit të Auditimit - Zyra Kombëtare e Auditimit

Cc: Blerand Stavileci,
Ministër, Ministria e Zhvillimit Ekonomik

Nga: Nazmi Zenelaj,
Sekretar i Përgjithshëm, Ministria e Zhvillimit Ekonomik
Agim Thaci,
Drejtor i DFSHP, Ministri e Zhvillimit Ekonomik

Tema : LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

E/I nderuar,

Prishtinë, 22 Qeshor 2017

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kemi pranuar draft-raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti").

- Pas shqyrtimit të draft raportit në takimin e zhvilluar me datën 21.06.2017 me zyrtaret e njësive përkatëse dhe përfaqësuesve të ZKA-se, konfirmojmë pajtimin për rekomandimin 1 – Çështja 3, Çështja 4, Çështja 6, Çështja 7 dhe Çështja 10.

Ndërsa pajtim të pjesshëm kemi për Çështjen 2, Çështjen 5, Çështja 8.

Gjithashtu nga takimi është konstatuar nga përfaqësuesit e ZKA-se, se Çështja 9 nuk do të jetë e pjese e RAPF për vitin 2016, ngase janë prezantuar dëshmitë mjaftueshme ligjore.

- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Bashkangjitur keni komentet në draft raportin RAPFV.

Ju falënderojmë paraprakisht për bashkëpunimin tuaj.